

**Projekt uchwały przygotowany przez Przewodniczącego Rady Miejskiej w Tarczynie
na podstawie art. 383 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego**

**Uchwała nr
Rady Miejskiej w Tarczynie
z dnia 20.04.2026 r.**

w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej z powodu naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radego z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy.

Na podstawie art. 383 § 1 pkt 5 oraz art. 383 § 2 ustawy z 05.01.2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 365) w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 24f ust. 1 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.), Rada Miejska w Tarczynie uchwała, co następuje:

§ 1

Stwierdza się wygaśnięcie mandatu radnej Rady Miejskiej w Tarczynie - Magdaleny Chylak wybranej w okręgu wyborczym nr 5 z powodu naruszenia przez nią zakazu łączenia mandatu radnego z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego Gminy Tarczyn.

§ 2

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Tarczynie do niezwłocznego przesłania niniejszej uchwały Wojewodzie Mazowieckiemu, Komisarzowi Wyborczemu oraz doręczenia jej radnej Magdalenie Chylak.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

.....
Podpis Przewodniczącego Rady Miejskiej

UZASADNIENIE

Podstawę prawną podjęcia niniejszej uchwały stanowią:

- 1) art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.),
- 2) art. 383 § 1 pkt 5, § 2 oraz § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 365).

Zgodnie z art. 383 § 2 Kodeksu wyborczego, w przypadkach naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24f ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy jest zobowiązana w drodze uchwały stwierdzić wygaśnięcie mandatu radnego, przy czym przed jej podjęciem należy umożliwić radnemu złożenie wyjaśnień.

Z protokołu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarczynie z dnia 25 sierpnia 2025 r., sporządzonego w związku z kontrolą przeprowadzoną w Zespole Szkół: Szkole Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącym w Tarczynie, wynika, że radna Rady Miejskiej w Tarczynie – Pani Magdalena Chylak – w dniu 27 września 2024 r. dokonała sprzedaży towaru na rzecz jednostki organizacyjnej Gminy Tarczyn, na kwotę 300,00 zł brutto, dokumentując transakcję fakturą VAT wystawioną w ramach prowadzonej jednoosobowej działalności gospodarczej FHU MAGMAR Magdalena Chylak.

Zapłata za dostarczony towar została dokonana przelewem ze środków publicznych.

W związku z powyższymi ustaleniami ówczesna Przewodnicząca Rady Miejskiej w Tarczynie Pani Marlena Sadowa, działając na podstawie art. 383 § 3 Kodeksu wyborczego, wystąpiła do radnej z pisemnym wezwaniem do złożenia wyjaśnień. Radna w dniu 10 lutego 2026 r. złożyła pisemne wyjaśnienia, wskazując, iż:

- 1) transakcja miała charakter jednorazowy,
- 2) została zrealizowana na podstawie ustnego zamówienia pracownika szkoły,
- 3) jej zdaniem incydentalność zdarzenia wyklucza zastosowanie sankcji w postaci wygaśnięcia mandatu.

Rada Miejska uwzględniła złożone wyjaśnienia przez radną i poddała je szczegółowej analizie.

Zgodnie z art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której uzyskali mandat. Przepis ten ma charakter antykorupcyjny i służy zapobieganiu konfliktowi interesów oraz ochronie zaufania obywateli do organów samorządu terytorialnego. W orzecznictwie sądów administracyjnych pojęcie „wykorzystania mienia komunalnego” interpretowane jest szeroko i obejmuje nie tylko korzystanie z nieruchomości czy infrastruktury gminnej, lecz również uzyskiwanie wynagrodzenia ze środków finansowych należących do gminy lub jej jednostek organizacyjnych.

Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 19 listopada 2007 r. sygn. akt III SA/Kr 839/07 „Na radzie gminy spoczywa więc obowiązek podjęcia stosownej uchwały w tym zakresie. Przysługuje jej prawo do dokonania ustaleń faktycznych, jak również - oceny czy prowadzona przez radnego działalność stanowi przesłankę stwierdzenia wygaśnięcia jego mandatu. Ocena ta powinna zostać wyrażona w formie uchwały”.

Rada Miejska podziela ugruntowane w najnowszym orzecznictwie stanowisko, zgodnie z którym:

- 1) „wykorzystywanie” mienia komunalnego obejmuje każdą relację gospodarczą pomiędzy przedsiębiorcą a gminą lub jej jednostką organizacyjną,
- 2) nie ma znaczenia, czy relacja ta ma charakter stały czy jednorazowy,
- 3) nie ma znaczenia wysokość wynagrodzenia ani fakt, że czynność została wykonana w interesie gminy.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że radna:

- 1) prowadziła działalność gospodarczą,
- 2) zawarła relację handlową z jednostką organizacyjną gminy,
- 3) uzyskała wynagrodzenie pochodzące ze środków publicznych.

Powyższe okoliczności wypełniają przesłankę prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy w rozumieniu art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Rada Miejska nie decyduje o doborze sankcji, lecz stwierdza skutek prawny, który następuje ex lege z chwilą spełnienia przesłanki ustawowej. Nie istnieje podstawa prawna do miarkowania skutku w zależności od wartości transakcji, jej jednorazowości, subiektywnej oceny „szkodliwości”. Przepisy art. 24f ustawy o samorządzie gminnym mają charakter prewencyjny i antykorupcyjny, a nie represyjny. Ich celem jest eliminacja nawet potencjalnych konfliktów interesów oraz ochrona zaufania obywateli do organów samorządu.

Rada Miejska przeanalizowała argumentację radnej dotyczącą jednorazowego charakteru transakcji oraz powołane przez nią orzecznictwo. Należy jednak wskazać, że w aktualnej linii orzeczniczej podkreśla się, iż incydentalność zdarzenia sama w sobie nie wyklucza naruszenia zakazu z art. 24f ust. 1 ustawy, jeżeli doszło do faktycznego wejścia w relację gospodarczą z gminą w ramach działalności gospodarczej.

Ponadto wyjątek polegający na korzystaniu z mienia gminnego na zasadach tzw. „pełnej powszechności” może znaleźć zastosowanie jedynie wówczas, gdy:

- 1) dana usługa lub dostawa jest realnie dostępna dla nieoznaczonego kręgu podmiotów,
- 2) na jednakowych, transparentnych zasadach,
- 3) z zachowaniem elementarnej konkurencyjności.

W niniejszym przypadku transakcja została zainicjowana poprzez ustne zamówienie złożone przez pracownika jednostki oświatowej, bez wykazania, aby inni przedsiębiorcy mieli rzeczywistą możliwość ubiegania się o realizację analogicznego zamówienia. Okoliczności te wykluczają uznanie, że doszło do korzystania z mienia komunalnego na zasadach pełnej powszechności.

Zgodnie z art. 383 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego, naruszenie zakazu określonego w art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym skutkuje wygaśnięciem mandatu radnego z mocy prawa. Rola Rady Miejskiej w tym zakresie ma charakter deklaratoryjny, polegający na stwierdzeniu skutku prawnego, który nastąpił z chwilą zaistnienia przesłanki ustawowej. Rada nie ma kompetencji do uznaniowego odstąpienia od stwierdzenia wygaśnięcia mandatu, jeżeli ustalą, że przesłanki ustawowe zostały spełnione.

W niniejszej sprawie zostały zachowane wszystkie wymogi proceduralne, w tym umożliwiono radnej złożenie wyjaśnień przed podjęciem uchwały.

Mając na uwadze:

- 1) ustalony stan faktyczny,
- 2) ochronny i antykorupcyjny cel art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym,
- 3) szeroką i ugruntowaną linię orzeczniczą w zakresie pojęcia „wykorzystania mienia komunalnego”,
- 4) brak podstaw do zastosowania wyjątku tzw. powszechności,

Rada Miejska w Tarcynie uznała, że doszło do naruszenia zakazu określonego w art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, co zgodnie z art. 383 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego skutkuje koniecznością stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej.

Zgodnie z art. 383 § 2 Kodeksu wyborczego, rada gminy stwierdza wygaśnięcie mandatu radnego w drodze uchwały w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu. Wskazany termin ma jednak charakter instrukcyjny, co oznacza, że jego przekroczenie nie powoduje utraty kompetencji rady ani nieważności podjętej uchwały. Wygaśnięcie mandatu radnego w przypadku naruszenia zakazu określonego w art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym następuje z mocy prawa, a uchwała rady ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny.

Oznacza to, że skutek w postaci wygaśnięcia mandatu następuje niezależnie od momentu podjęcia uchwały, a uchwała jedynie potwierdza zaistniały stan prawny, zaś przekroczenie terminu do jej podjęcia nie zmienia faktu wystąpienia przesłanki ustawowej. Przyjęcie odmiennej interpretacji, zgodnie z którą

przekroczenie terminu z art. 383 § 2 Kodeksu wyborczego prowadziłyby do niemożności stwierdzenia wygaśnięcia mandatu, skutkowałyby niedopuszczalnym wnioskiem, że organ stanowiący mógłby poprzez beczynność lub zwłokę doprowadzić do utrzymania mandatu sprawowanego z naruszeniem ustawowego zakazu. Tymczasem interpretacja przepisów prawa wyborczego powinna gwarantować skuteczność norm o charakterze antykorupcyjnym oraz realizację zasady legalizmu, a nie prowadzić do ich obchodzenia. W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się konsekwentnie, że termin z art. 383 § 2 Kodeksu wyborczego ma charakter instrukcyjny, a jego przekroczenie może stanowić uchybienie proceduralne, ale nie wpływa jednak na ważność uchwały, jeżeli zostały spełnione przesłanki materialnoprawne wygaśnięcia mandatu. Podkreśla się przy tym, że ochrona interesu publicznego oraz zasady uczciwości i przejrzystości życia publicznego przemawiają za możliwością podjęcia uchwały także po upływie wskazanego terminu. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że ewentualne przekroczenie terminu określonego w art. 383 § 2 Kodeksu wyborczego nie stanowi przeszkody do podjęcia uchwały o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu, o ile spełnione zostały przesłanki materialne określone w art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz zachowano gwarancje proceduralne, w szczególności umożliwiono radnemu złożenie wyjaśnień.

W świetle powyższego należało podjąć uchwałę o stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu.

Od niniejszej uchwały zainteresowanemu przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Rady Miejskiej w Tarcynie w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały.

Art. 384. [Postępowanie skargowe od orzeczenia stwierdzającego wygaśnięcie mandatu]

§ 1. Od uchwały rady i postanowienia komisarza wyborczego o wygaśnięciu mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w [art. 383 § 1 pkt 2](#) - z wyjątkiem powodów wskazanych w [art. 10 § 2](#) i [art. 11 § 2](#), oraz [pkt 3-5](#) i [Z](#), zainteresowanemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały albo postanowienia. Skargę wnosi się za pośrednictwem organu, który stwierdził wygaśnięcie mandatu.

.....
Podpis Przewodniczącego Rady Miejskiej